

HOMILIE ACHTTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR B 2009

"Eerst eten," is een geveleugelde Brabantse uitspraak. Brabantse gastvrijheid veronderstelt, dat je je gasten steeds ook aan tafel uitnodigt. Bovendien is het eten er overvloedig. Ook in grote gezinnen, waar Schraalhans vaak keukenmeester was, werd het als een plicht beschouwd om de gasten aan tafel uit te nodigen. Gastvrijheid is een teken van cultuur, waar de gasten zonder krenterigheid, maar overvloedig met eten en drinken worden onthaald. Bekend hoe mensen dan nog van hun schamel rantsoen willen afstaan. De gast gaat voor.

"Eerst eten," moet Jezus gedacht hebben toen Hij de grote menigte mensen zag. Hij sprak een dankgebed en liet de vijf broden en de twee vissen uitdelen en de menigte kon eten tot ze oververzadigd waren. Het maakt indruk op de mensen. Iedereen van ons is ook graag te gast bij gastvrije mensen. De mensen in het evangelie zijn eveneens graag te gast bij Jezus. Het gebaar van overvloedige gastvrijheid maakt ook indruk op hen. Deze Jezus moet bij hen blijven. Deze Jezus zal een einde bewerken aan alle honger en armoede. Zij gingen daarom op zoek naar Jezus.

Iedereen zou denken, dat Jezus van deze populariteit zou hebben genoten en ervan onder de indruk is geraakt. Eindelijk is alle moeite eens niet voor niets geweest. Eindelijk heeft Hij een weg gevonden om de harten van de mensen te stelen. Hij is hen te hulp gekomen in hun zorgen om het dagelijkse brood. Maar niets lijkt minder waar. De zoekende mensen treffen een gereserveerde Jezus aan. "Waarom zoeken jullie mij?" En Hij geeft er het antwoord bij: "Niet omdat jullie het teken hebben gezien, maar omdat jullie van de broden hebben gegeten." Jezus is gereserveerd omdat deze mensen enkel en alleen Jezus zien als de broodtovenaar. Hebzuchtig als de mensen zijn willen zij hem vasthouden. Jezus lijkt op iemand die in het café rondjes weggeeft. Die kan ook op vriendelijke reacties rekenen. Aan dacht voor diens persoon is er echter niet. Wie is dat? Wat bezielt hem? Wat houdt hem bezig? Jezus vergaat het niet anders. Hij ziet de profiteurs voor zich staan, die Hem schijnbaar vriendelijk uitnodigen om bij hen te blijven. Maar met de bijbedoeling, dat Jezus wel het broodkunstje dagelijks wil herhalen.

U en ik kunnen het niet verdragen, als wij stoten op een egoïstische profiteursmentaliteit. Je hebt het gevoel, dat je telt, zolang mensen van je kunnen profiteren. Daarom de reserve van Jezus. Daarom dat Jezus hen aan het denken wil zetten: "Leef toch niet zo oppervlakkig. Natuurlijk moet er gegeten en gedronken worden, maar denk toch eens na over wat er nog meer nodig is dan eten en drinken. Een mens leeft niet van brood alleen."

Jezus heeft een teken willen stellen, toe Hij het brood liet uitdelen. Jezus wilde de mensen ook aan het denken zetten. Jezus wilde in dit teken iets duidelijk van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die nog in het verschiet ligt. Dan is deze gebroken schepping voorbij met haar honger en dorst, met haar verdriet en pijn.

Maar zo diep denken de mensen niet na. Zij willen brood zien. En misschien denken ook wij: "Was Jezus maar doorgegaan met broodwonderen te verrichten. Dan was er geen honger meer op deze wereld. Dan betekende Jezus pas echt iets voor deze mensheid." Maar uit ervaring weten wij intussen, dat overvloed ook niet betekent, dat mensen gelukkig zijn en dat hun diepste honger is gestild. De mens heeft ook honger naar geluk en liefde, naar houvast en nabijheid. Wij kunnen best een dag zonder brood, maar een dag zonder dat er een mens laat blijken, dat hij van je houdt, zo'n dag

is een verschrikkelijke dag. De westerse mens met zijn rijkdom en luxe ziet er helaas niet zo tevreden uit. Hij heeft nooit genoeg en zijn hart blijft koud en kil onder al die welvaart. Hij is geestelijk ondervoed. Hij leeft zonder thuis, want hij leeft zonder God. Hij is een verweesde mens, zonder thuis.

Hij is uitgehongerd en bezit niet meer de levenskrachten om een mens van geloof, hoop en liefde te zijn. Juist daarin moet een mens zijn mens-zijn waar maken: nl in de zorg en trouwe liefde voor de ander, in vergeving en verzoening, in tevredenheid en dankbaarheid, in zachtmoedigheid en geduld. Dat zijn de ware sieraden van een mens die zich door de Heer laat voeden en door het Lichaam en Bloed van Jezus laat sterken. Dan krijgt Gods Geest in deze mens kansen om iets van God vorm te geven.

“Ik ben het brood des levens,” zegt Jezus. De Heer wil ons voedsel zijn. Laten wij in dankbaarheid ingaan op zijn uitnodiging, opdat wij mensen zijn en blijven, zoals God ons heeft bedoeld.